

השתלטות עוינת: המיליציות האיראניות נערכות ליום הדין

written by רות וסרמן לנדה | 24.02.2024

כבר למעלה מארבעה עשורים שאיראן השיעית מתכננת את גאולת העולם, לתפיסתה. בשיטתיות ועקביות מעוררי פלצות, החל אבי המהפכה האסלאמית באיראן, האייתוללה רוחאללה ח'ומייני, לתכנן את השתלטות השיעה, בהובלת טהרן, על העולם כולו. זה נשמע אומנם כמו סרט אימה דמיוני, אך זו המציאות הבלתי נתפסת שיש להתוודע אליה ולפעול על מנת לעצור אותה כאן ועכשיו, לפני שיהיה מאוחר מדי. טהרן יצרה מכלול מפואר של "זרועות" (Proxies) שבאמצעותן היא פועלת ליישום חזונה החשוך. מבחינתה, מדובר בצבאות של "פועלים נחותים" בדמות הפלסטינים בעזה, ביהודה ושומרון ובלבנון שהם כזכור ערבים סונים, בעוד שאיראן השיעית איננה נמנית על העולם הערבי.

הפלסטינים ושאירותיהם הלאומיות מעניינות את איראן כקליפת השום. הסיבה שבגינה היא מעודדת, תומכת, מכשירה ומממנת את הג'יהאד האסלאמי, חמאס ותנועות קיצוניות דומות נוספות, היא לצורך קידום הכאוס האזורי, שמקל עליה להשתלט על כמה שיותר שטח ולזכות בהשפעה ובמשאבים.

מספיק להעיף מבט על אזור קטן שכמעט אף גורם בעולם אינו עוסק בו, והוא ג'בל דרוז בסוריה. האזור היה מאוכלס באופן מלא על ידי דרוזים סורים בלבד במשך שנים ארוכות, כשהתקיימה הבנה שקטה בין שלטונו של בשאר אסד לבין הדרוזים, לפיה הם לא יתערבו במעשיו והוא לא ירע להם. וכך היה במשך שנים.

אלא שבשנים האחרונות ניתן לראות מגמה של השתלטות שיעית באזורים בבעלות הדרוזים [1] דבר שהקפיץ את בני המקום וגרם למאבקים עזים בינם לבין השיעים המקומיים, שניסיונות ההשתלטות שלהם מתבצעים בהובלה ובהכוונת איראן. בשקט, בסבלנות, בעקביות ובשיטתיות. כך נוהגת איראן בכל מקום שבו השלטון חלש ונוצרים כאוס וחוסר יציבות.

פועלה של ארה"ב לסילוק סדאם חוסיין, מנהיג עיראק הידוע לשמצה ששלט במדינה עד שנת 2003, יצר ואקום אליו נכנסה איראן בחדווה. תחילה השתלטה איראן על מאגרי הנפט העיראקיים, מה שמזכה אותם בהכנסה עצומה של מאות מיליוני דולרים ליום. במקביל, החלה איראן בסבלנות ובעקביות לפעול לקידום היעד הבא [2] הנפט שמוחזק בידי יריבתה האסטרטגית סעודיה, מנהיגת העולם המוסלמי הסוני.

בשנים האחרונות, עת התעוררה מהמורה בדמות ארגון דאעש הסוני, דאגה הזירה הבינלאומית לייצר קואליציה אפקטיבית ולחסל אותו, הפעם אף בעזרתה האדיבה של איראן. בכך חזרה טהרן להיות כוח בלתי מעורער במרחב, והמשיכה בחתירתה לייצור נשק להשמדה המונית והפקת אורניום לצורך קידום פרויקט הגרעין שלה.

במקביל, הקימה טהרן את חיזבאללה בלבנון, חיזקה את צבא החות'ים בתימן ואת המיליציות השיעיות בעיראק ובסוריה. כאן כבר מדובר באוכלוסייה שיעית, הראויה והחשובה יותר לתפיסתה של איראן, ובעיקר נאמנה.

לצורך יצירת מיליציות איראניות מוכשרות וחדורות אידיאולוגיה שיעית, נדרשים משאבים וחיילים. את המשאבים פועלת איראן להשיג באמצעות הנפט והברחות סמים מאסיביות. את החיילים היא מייצרת באמצעי מטורלל כל כך, שקשה להאמין שהוא אכן אמיתי: עידוד ילדות שיעיות במדינות השונות להיקשר ב"נישואי הנאה" מונח שנטבע בעולם המוסלמי ומעניק היתר דתי הלכתי לנישואים "זמניים". במסגרת אותם הנישואים, ניתן "הכשר" לקיים יחסי אישות, ולאחר זמן קצר לפרק את ברית הנישואים. המולות באיראן אף הפכו את הנושא לחלק אינטגרלי מתוכניות הלימוד בעבור אותן בנות, ומדוע? משום שהילדים שנולדים במסגרת אותם "נישואי הנאה" נלקחים ועוברים אינדוקטרינציה דתית כדי להתגייס בבוא היום לאותן מיליציות שיעיות. אלו אותן המיליציות שפוגעות בנכסים אמריקאיים בעיראק ואותן מיליציות שמוכנות ליום הדין, עת טהרן תקרא להן למלחמה.

ישראל והסכסוך הפלסטיני-ישראלי מהווים תירוץ נוח לרתימת תשומת לב ערבית ומוסלמית, שכן שנאת ישראל ו"הציונים" הוא נושא שיחסית בקונצנזוס. כך, הצליחה עד כה איראן להרחיק את סעודיה מישראל ומיצירת קואליציה סונית-מערבית אפקטיבית שתפגע בתוכניותיה הגרנדיוזיות. בינתיים, היא ממשיכה במאמציה לקידום תוכנית הגרעין, בעוד שארה"ב עסוקה בענייניה הפנימיים בשנת בחירות, וישראל טרודה ברצועת עזה, ביהודה ושומרון, בחזית הצפונית, וכמובן בהשבת החטופים.

מצרים, שקוראת היטב את המפה, הכריזה לא אחת על השגריר האיראני כאישיות בלתי רצויה בקהיר. בעקבות ניסיונותיה הכושלים לאחרונה של טהרן לפתות את מצרים ב"הטבות" במצרי הורמוז, בדמות היעדר פגיעה מצד החות'ים בספינות המיועדות למצרים, הודיע הנשיא עבד אל-פתאח א-סיסי באופן נחרץ כי החות'ים פוגעים בפרנסת מצרים ולפיכך הם והעומדים מאחוריהם הינם בבחינת "אויב מר". ירדן, ששלטונה חלש, רועדת תחת עולה של איראן, שכמעט והשתלטה עליה. לא אחת הדגשתי זאת בדבריי ובכתיבתי. כעת המצב חמור מאי פעם, שכן נקודת התורפה הבולטת היא הגבול המשותף לישראל וירדן. תרחיש האימה אליו חותרת טהרן הוא שהשלטון הירדני לא יוכל עוד לעצור בעד מיליוני הפלסטינים החיים בירדן לעוט על ישראל דרך הגבול הארוך בין שתי המדינות.

המענה הטוב ביותר לנאמר לעיל ברמה האסטרטגית הוא יצירת ברית סונית אפקטיבית בהובלת סעודיה, אליה תצטרפנה ישראל ומדינות המערב. אין בכך כדי להמעט, ולו במעט, מהצורך הבווער להשיב את החטופים, ולהתמודד עם האיום שנוצר מצד חמאס וארגוני טרור נוספים ברצועת עזה, ביהודה ושומרון, בלבנון ובסוריה. אלא שכל אלה הם בבחינת זירות טקטיות בראייתה של איראן, וחשוב במקביל להבין את התמונה האסטרטגית כולה.

המאמר פורסם בוואלה, בתאריך 23.2.2024.